

ZOTTE HANS

Het was maanden later.

Het was feest in het paleis van Brussel. De keizer, in zijde en fluweel gedost, schitterde er te midden het gewemel der hovelingen en der bevallige en adellijke jonkvrouwen.

Groot, schoon, jong, stralend van gezondheid, machtig, gevierd, aanbeden, mocht Karel de gelukkigste der stervelingen heeten.

Voor elken ridder had hij een vriendelijk woord; aan elke hofdame wist hij een vlelend gezegde toe te sturen.

Zijn hofnar, Hans, huppelde hem overal achterna, en droop er niets dan honig van 's keizers lippen, de zot wist er nogal dikwijls wat gal bij te voegen.

Dan riep de vorst hem schertsend toe:

— Zwijg, venijnige tong.

— Zwijgen, Sire, zou mijn tong — indien zij maar zoo los niet hong; — wat ik vertel is niet venijnig, — want ik weet veel en zeg weinig.

— Houd voor vandaag uwe scherpe pijlen in uwen koker, Hans, en doe mij lachen, beval de vorst.

Daar ben ik altijd toe bereid, — dit weet Uwe Majesteit, — maar vandaag is dit niet noodig — en is mijn ambt hier overbodig; — 't is hier zoo vol gekkernij — en laffe hofvleierij; — de menschen zijn hier allen zoo kluchtig — en toonen hunne zothed zoo luidruchtig, — dat een jonge vorst er meê lachen zou — indien hij zijne oogen openen wou. — Maar zoeter dan muziektonen galmen, — aan-

genamer dan bloesemgeuren walmen, — klinkt des vleiers taal — zoowel in de hut — als in de paleizenzaal. — En gij aast er op gelijk de vlinder op de bloemen, — 't moet alles u roemen, — doch niet minder is die tale valsch, — ze zij dan Vlaamsch, ze zij dan Waalsch.

— Hans, ge zijt droevig als een lijkbidder dezen nacht, jokte de keizer. Loop naar den duivel met uwe zedelessen.

— Ja, Sire, uw Hans — ziet heden geen kans — u te vermaken — hij zou liever van hier geraken, — er zijn hier vele rijkbidders — en er behoeven geene lijkbidders.

— Hans, indien ge niet ziek zijt, wordt gesuf. Doe mij straks lachen, of ik doe u morgen opvullen gelijk een ouden aap, lachte Karel.

Hans was inderdaad dien avond droefgeestig.

Hij, de vroolijke nar, die door zijne tintelende kwinkslagen geheel het hof aan 't schateren kon brengen, scheen geheel zijn guiterij en geest verloren te hebben.

Bekommerd slenterde hij de zalen door.

De hovelingen wierpen hem schimpwoorden naar het hoofd. Andere malen kaatste hij ze bitsig terug, doch ditmaal scheen hij niet te hooren wat men hem zei.

Gedurig loerde hij naar de deur, alsof hij van daar iets verwachten moest.

De hovelingen bemerkten wel, dat er iets aan den nar scheelde en daar deze niet ant-

woordde, overlaadden zij hem met spotternij.

— Hé, gek, wat zijt gij melancholiek! Zijt ge verliefd, gebochelde schelm?

Hans hoorde niets. Zijn geest was elders.

De warmte, de vreugde, het licht, het gewemel, alles drukte hem in de feestzaal. Zenuwachtig dribbelde hij over en weder.

Eindelijk kon hij het niet langer uithouden en snelde naar buiten.

De nachtwind koelde zijne blakende slapen, maar in zijn hart brandde er een gloed, dien hij in woorden moest uitwerpen, gelijk de vuurberg het lava spuwt.

— Ah! riep hij, de natuur en de menschen hebben mij boos, wreed en laf gemaakt. O! razernij! Ik ben de hofnar! Ik ben een bultenaar! Gedurig komt die gedachte mij pijnigen en mij kwellen; als ik wakker ben of slaap, als ik droom of mijmer, altijd schrik ik weder terug in de werkelijkheid en hoor ik mij toeroepen: Hans, gij zijt een nar! Ik mag, ik kan, ik wil niets anders doen dan lachen!... Altijd lachen! Altijd anderen doen lachen!... Welk rampzalig en ellendig leven! Een slaaf, een galeiboef hebben meer recht dan ik; zij, ten minste, mogen weenen, ik niet. Een nar die

weent, zie, die ware nu voor goed kluchtig! En niemand bekreunt zich, wat er in mij omgaat.

Ik ook heb dagen van zwaarmoedigheid; ik ook heb een hart, dat mij kan doen lijden. Mijn lichaam is misbouwd en ziekelijk; dikwijls voel ik mij droefgeestig gestemd; ik ben een wanschepsel midden de pracht en de schoonheid; ik ben omringd van luister en glans, opdat men meer mijne afzichtelijkheid bemerken zou, ik wil alleen zijn; ik zoek naar afzondering, naar duisternis!... Daar zal ik alleen zijn met mijne gedachten; mijne ziel zal er zich kunnen ontboezemen in tranen en snikken, maar daar verschijnt plotseling mijn meester, mijn vroolijke meester. Hij is almachtig, hij wordt bemind door de vrouwen, het geluk van te leven straalt op zijn gelaat; hij is groot, jong, schoon; hij is koning, hij is keizer, en hij roept mij toe: «Hans, doe mij lachen! Hans, gij zijt mijn hofnar, gij moet mij vermaken!» Arme hofnar die ik ben!... Ben ik dan geen mensch? Mag ik geene drijven, geene genegenheden, geene neigingen hebben gelijk iedereen? Moet ik dan een doode vleeschklomp wezen? En als haat, wrevel,

Hans, de hofnar.

hoogmoed, jaloerschheid, woede zich in mijne ziel hebben opgestapeld, als ik voel, dat ik mijne hartstochten bot moet vieren, dan klinkt plotseling de stem van mijn meester: «Hans, doe mij lachen!...» Welk leven, welke verneqering! Het zij ik ga, opsta of neerzit, altijd word ik den ketting gewaar, die mij boeit!

Iedereen veracht mij, spot met mij. Edellieden en jonkvrouwen nemen mij voor het doelwit hunner plaagziekte. Ik ben maar een nar!

De arme Hans wandelde onder het loovergewelf van het park, waardoor de nachtwind zachtjes trilde.

Onwillekeurig beurde hij het hoofd op en zag tusschen de bladeren heen eene ster fonkelen.

Zijn blik bleef er op gevestigd en een stille weemoed daalde in zijne ziel.

— Oh, sprak hij, er is toch iemand op de wereld, bij wie Hans weenen mag, iemand, die niet lacht en grinnikt bij zijn aanschou-

wen, iemand, die hem lief heeft. O, moest zij weten waartoe ik dienen moet!

In de verte sloeg het twaalf uur op een kerktoeren.

— Middernacht! fluisterde Hans. Daar binnen gaat 't feest zijnen gang! Niemand denkt nog aan den nar... Wat doe ik nog hier? Oh, ik wil haar gaan vinden, mijne reine dui-vinne! Haar blik zal mijne droefheid doen verzwinden; hare stem zal mij verkwikken; haar bijzijn zal mij het besef mijner eigen-waarde weder geven. Maar deze kleedij! Die zotskap. Die bellen aan mijn fluweelen wambuis! Zoo kan ik voor haar niet verschijnen.

Hans sloop door het park tot een zijdeurtje van den Oostelijken toren.

Langs daar geraakte hij in zijne vertrekken.

In allerhaast wierp hij zijne kostelijke bonte kleederen af en hulde zich in een breeden zwarten mantel. Na zijn degen opnieuw te hebben aangesnoerd, daalde hij een tweede

maal in het park en richtte zich naar den uitgang.

— Wie daar? riep een schildwacht.

— Ik ben het, vriend.

— Wie... gij?

— Hans, de hofnar!

— Ha, ha, Zotte Hans! Neen, gij moogt niet door.

— Mij niet doorlaten?

— Neen!

— Ik doe u morgen in de gevangenis werpen!

— Eerst tol betalen.

De nar wilde de hand in zijn zak steken, om er een muntstuk uit te halen.

— Neen, geen geld, sprak de schildwacht.

— Wat wilt ge dan?

— Gij moet voor mij een rijmpje zeggen, gelijk ge er dagelijks zooveel voor de hovelingen maakt.

Hans was niet gestemd om de grillen van een soldenier te voldoen.

Dat een keizer hem kon dwingen gekheid te verkoopen, dat ging nog tot daar, hij werd er rijkelijk voor betaald, maar een landsknecht, dat ging wat te ver.

— Doe mij de poort open, kerel, of ik zal er u toe dwingen!

— Mij dwingen! lachte de soldenier.

— Ja.

— Op welke wijze?

— Met den degen, kreet de dwerg, de hand op het gevest slaande.

De soldaat schaterde het uit.

— Hans! riep hij, gij zijt de plezierigste kwast, die er onder de zon loopt. Hé, kameraden, komt langs hier. Wij zijn heden zoo rijk als de keizer, want wij hebben Zotten Hans.

De nar trilde van ongeduld en woede.

Als de andere soldaten toegesneld kwamen, dan zou men hem niet laten gaan en zoo het hof zijne afwezigheid ondertusschen bemerkte, zou men hem komen terug halen.

— Ziedaar, een Carolus, laat mij door sprak Hans, den soldenier een gouden muntstuk in de hand duwende.

— Dank u, beste Hans, ge zijt royaal als de vorst zelf. Maar er moet toch een dichtje bij.

De hofnar grinnikte eens.

— Toe, Hans! — sprak hij dan, maak maar een nieuwen bokkendans, een keizer is 't niet die thans gebiedt — het is hier — een een-

voudig soldenier — En gij, vlegel, bij mijn zwaard en bij mijn helm, — ik klief u den dommen schedel, schelm, — indien gij niet op een, twee, drij — het poortslot opendoet voor mij.

— Bravo, Hans! riep de soldenier. Gij zijt een vroolijke snaak en een groot dichter. Ge moet morgen eens voor mij een rijmpje maken voor mijn lief; want ik ben aan 't vrijen, jongen, en ze wil van mij niet weten.

— Ik heb veel voor uw meisje over, antwoordde Hans, terwijl de poort werd losgengrendeld.

— Kent gij haar?

— Neen.

— Hoe kunt ge haar dan achten?

De nar stond buiten.

— Omdat zij zoo verstandig is.

— Hoe weet gij dat?

— Wel drommels, omdat zij van een uilskieken, als gij zijt, niet weten wil.

Hans spoedde zich voort, terwijl de getergde soldenier hem scheldwoorden achterna riep.

De man stapte gezwind door de straten voort. Buiten het paleis, in de stilte van den nacht, ademde hij verruimder.

Van tijd tot tijd keek hij eens om, of niemand hem volgde.

Hij ging in de richting van Anderlecht.

Er stonden daar nog weinige huizen, door houten gevels gescheiden.

Hans bleef stilstaan voor een nette burgerswoning.

Heel omzichtig keek hij nogmaals in het ronde of niemand hem bespiedde; dan kroop hij nevens de haag, liet een schril geluid hooren en klopte tegen een houten zijdeurtje.

De woning lag in een diepe duisternis gedompeld, doch weldra verscheen er een licht door het waaivenster boven de deur.

Eene stem vroeg van binnen:

— Zijt gij het?

— Ik ben het.

Het deurtje werd ontgrendeld en eene oude vrouw, met een kaarspan in de hand, opende het op een kiertje.

Hans trad binnen.

— Blanka slaapt? vroeg hij met deelneming.

— Ja, heer... Ten minste ik veronderstel het.

Maar voetstappen kraakten op de trap, waar een ander licht verscheen.

Daar stond een rijzig en bevallig meisje.

— O, mijn lieve Blanka! riep de nar.

— Vader!... mijn goede vader!...

De schoone maagd, bekoorlijk als een engel, omhelsde den wanschapen dwerg met uitbundige teederheid en liefde.

— O, mijn lieve zoete dochter! herhaalde Hans, met tranen van geluk in de oogen.

— Mijn goede vader, ik wist dat gij komen zoudt.

— Is het waar?

— Ik voelde het.

— Maar ik had u gisteren toch gezegd, dat het dezen nacht voor mij onmogelijk zou wesen u te komen omhelzen.

— En toch verwachtte ik u. Ik was nog niet te bed gegaan, omdat eene stem mij zei, dat vader komen zou. Kom, vader, kom in mijne kamer.

Als beiden alleen waren omhelsden vader en kind elkander opnieuw.

— O, mijne lieve dochter!... Sla uwe armen rond mijn hals, sprak de hofnar koozend. Kom op mijn hart. Bij u ben ik gelukkig; bij u lacht mij het leven toe en niets drukt mij meer. Kind, waar gij zijt, adem ik heil en vreugde in!

Het gelaat van den hofnar was geheel veranderd.

De spijtige, wrevelige droefgeestigheid had plaats gemaakt voor een glans van geluk.

Ook van den bitteren glimlach, die hem aan het hof nooit verliet gedurende zijne kwinkslagen, was ditmaal geen spoor te bemerken.

De teederheid, de liefde straalden nu uit zijn blikken. Geheel dit gelaat was als veranderd. Er lag iets edels, iets innigs, iets aantrekkelijks op.

— Mijne lieve Blanka, laat mij u aanstaren, sprak hij. Van dag tot dag wordt gij schooner.

— Doet u dat genoeg, vader?

— Zeker, kind, zeker.

— Dan ben ik er ook blij om.

— Hebt gij hier niets te kort, Blanka?

— Neen, vader.

— Zijt gij tevreden hier?

— Ik ben zeer gelukkig.

— Uw geluk is het mijne, Blanka.

— Wat zijt ge goed, vader.

— Goed, kind, goed! Neen, maar ik bemin u en dat is alles. Zijt gij niet mijn leven en

mijn bloed? Wat zou ik toch gaan doen, indien ik u niet had?

— Gij staart zoo droevig, vader.

— Ik?

— Gij zucht. Hebt gij verborgen leed? Oh, zeg het dan aan uwe dochter. Helaas, ik ben toch maar een arm meisje.

— Wat hebt gij te kort, Blanka, ik zal het u geven.

— Ik weet niets... Zelfs ken ik mijne familie niet.

— Kind, gij hebt er geene.

— Ik weet uw naam niet vader.

— Wat geeft u mijn naam?

— Toen ik nog te Eename, bij Audenaarde woonde, dachten mijne pleegouders dat ik eene wees was. Ik dacht het ook, toen gij kwaamt.

— Ik had u te Eename moeten laten, kind.

— Waarom, vader?

— Het ware voorzichtig geweest.

— Voorzichtig?

— Maar zonder u kon ik niet meer leven. Hier te Brussel, meer nog dan elders, heb ik iemand noodig die mij lief heeft.

— Ik ben blij dat ik u ken, lieve vader. Hoe dikwijls heb ik God gebeden om u te mogen kennen.

— Gij gaat nooit uit, niet waar, Blanka?

— Neen, vader.

— Nooit?

— Alleen des Zondags naar de kerk.

— Naar welke kerk?

— Naar die van Anderlecht.

— Goed.

— Maar, vader, spreek mij toch eens van mijne moeder.

Hans liet het hoofd op de borst zakken.

— Uwe moeder, Blanka, sprak hij. Oh, kind, ontwaak geene droeve gedachten in mijn geest, doe mij niet meer herinneren, dat ik vroeger een engel heb ontmoet, een engel van goedheid en schoonheid. Ja, indien gij daar niet waart, Blanka, dan zou ik nog denken dat ik gedroomd heb.

De hofnar vaagde een traan van zijne wangen.

— Uw moeder, lief kind, was geene vrouw gelijk andere vrouwen. Wie in de gansche wereld zou mij gewild hebben? Zij zag mij alleen, ziekelijk, arm en verstooten in de wereld en zij had mij lief om mijne ellende en mismaaktheid.

Zij is gestorven en heeft hare trouwe liefde tot aan het graf bewaard. Hare liefde, Blanka, was een dageraad in mijnen nacht, een straal uit den hemel in mijne hel op deze wereld. Ik zoude dien slag niet overleefd hebben, Blanka, indien ge mij niet bijgebleven waart. Gij alleen zijt alles wat ik op de wereld bezit. Hans vouwde de handen te zamen en bad:

— O, God, vergeef mij dat ik mijne mismaaktheid heb vervloekt, dat ik mijn bestaan heb verwenscht. Gij schonkt mij een dochter en gaaft mij in haar een schat, gelijk geen sterveling op de wereld bezit. Want wie is er zoo rein, zoo liefderijk als mijn dochter?

— Gij weent, vader.

— Neen, kind.

— Oh, ik zie het wel! Wat moet gij lijden. Neen, ik kan het niet langer aanschouwen.

— Weenen is niets, Blanka, weenen is vreugde voor mij. Maar wat zoudt gij zeggen, indien gij mij lachen zaagt? Lachen, kind, lachen is vreeselijk! Niets foltert mij meer dan lachen.

— Vader, wat hebt ge toch?

— Niets.

— Zeg mij uw naam, vertel mij uwe smarten!

— Neen, Blanka. Waarom zou ik mij noemen? Waartoe is dat goed? Ik ben uw vader, ik bemin u, is dat niet genoeg? Eens buiten dit huis, ziet ge, ben ik dezelfde niet meer. Alles is dan in mij veranderd, tot zelfs mijne kleedij.

— Vader!

— Wie weet, kind! De eenen verachten mij, de anderen vervloeken mij. Mijn naam? Wat zou hij u kunnen baten, indien ik hem u zei. Maar hier op uw kamerken, waarvan de lucht, liefde en reinheid ademt, hier bij u, in uwe tegenwoordigheid in het eenigste hoekje der wereld waar misschien nog onschuld is, hier wil ik uw vader wezen, uw liefhebbende vader, dien gij bemint, dien gij acht, dien gij koost. Wat ik buiten ben, is hier dood; hier ben ik iets edels, iets heiligs, iets verheven, hier, kind, ben ik vader.

— Ja, vader, mijn vader! zei Blanka, hartschotelijk het wanschepsel kussende.

Het gelaat van den hofnar was nat van tranen; de afzichtelijke grijs had plaats gemaakt voor een innemende uitdrukking.

Nauwer sloot hij zijn kind tegen de misvormde vooruitspringende borst en vervolgde:

— Hier komt niemand, niet waar?

— Neen, vader, ik zei het u reeds.

— Daar straks heb ik een ruiter in den nacht gezien.

— Welnu, vader?

— Ik vreesde dat hij naar hier kwam.

— Niemand kent mij, vader.

— Zooveel te beter, want men zou mij u ontstelen, mij ontrooven, indien men u kende. En dan was ik alles, alles kwijt.

— Ik leef alleen voor u, lieve vader.

— Ja, kind, ja, doe dat, blijf dat altijd doen. Waar zou ik ooit buiten u een hart kunnen vinden, dat voor mij klopte! Zooveel als ik het overige van de wereld haat, zooveel bemin ik u. Kom hier naast mij zitten. Laat ons nog wat praten. Bemint gij uwen vader? Herhaal het nog eens. Waarom zouden wij van iets anders spreken? Wij zitten hier nu zoo goed te zamen, hand in hand. Mijne dochter, eenigste geluk, dat de hemel mij heeft geschonken!

Anderen, ziet ge, kind, hebben ouders, broeders, vrienden, eene vrouw, een echtgenoot; of vazallen, dienaars, knechten, een stoet van vleiers, bondgenooten of talrijke kinderen. Wat weet ik meer? Maar ik, ik heb u maar alleen. Een ander is rijk, gij alleen zijt mijn goed en mijn schatten! Anderen hebben de jeugd, de liefde eener vrouw. Zij genieten den glans, den bloei der gezondheid; zij stappen fier en trotsch door het leven; ik heb slechts uwe schoonheid.

Lief kind!... Mijn land, mijn stad, mijn huisgezin, mijn echtgenoot, mijne moeder, mijne zuster en mijne dochter tevens! Mijn geluk, mijnen rijkdom, mijn trots, mijn wet, mijn heelal, mijn wereld..., gij zijt alles, alles voor mij!... Ik mag mij richten waar ik wil, buiten u vind ik niets, dat mijne ziel streelen kan... Oh, indien ik u verliezen moest!... Neen, zulke gedachten zou ik geen stond kunnen verdragen. Lach mij eens toe, lieveling, uw lach is zoo schoon. Zie, nu gelijkt gij juist op uwe moeder.

— Ja, vader.

— Geheel.

— Dit verheugt mij.

— Zij ook kon mij met zulke teedere oogen aanschouwen. Weet gij wel, Blanka, dat uw beeld geen oogenblik mijn geest verlaat! Zelfs nu, als ik de oogen sluit, zie ik u. Gij zijt voor mij het daglicht. Soms zou ik wenschen van

Ik zou Brussel willen zien, vader.

geheel blind te zijn, van een sluier voor de oogen te hebben, opdat ik geene andere zou kennen dan gij.

— Wat wenschte ik u gelukkig te maken, lieve vader.

— Mij?

— Ja, vader.

— Maar ik ben gelukkig hier.

— Is het waar?

— Zeer gelukkig!

— En hier buiten?

— Laat ons daar niet van spreken.

— Mag ik u eens eene vraag doen, vader?

— Zeker, Blanka.

— Brussel is groot, zeker?

— Ja, kind.

— En schoon?

— Hm!... hm!... ja... neen.

— Schooner dan Audenaarde?

— Niet veel, Blanka.

— De keizer woont te Brussel, niet waar?

— Ja... neen... soms.

— Kent gij den keizer, vader?

— Of ik den keizer ken?... Maar alle dagen...

Hans staakte plotseling zijne woorden.

— Wat is er, vader?

— Ik wou maar zeggen, dat men alle dagen menschen ziet gelijk den keizer.

— Zoo?

— Het is toch een mensch gelijk een ander. Blanka scheen droomerig.

— Waaraan denkt gij, lieve? vroeg de nar bekommerd.

— Ik zou Brussel willen zien, vader.

Hans sprong wild op.

— Brussel zien! Neen, kind, nooit, nooit! Hoort ge dat, Blanka? Brussel... is eene slechte stad... Men zou u schaken, men zou mij u ontstelen, want ge zijt schoon.

— Mag ik dan den keizer eens zien, vader?

— Hem? Nooit, Blanka, 't Is een... dwingeland... Hij zou u opsluiten in een kerker.

— Waarom, vader?

— Waarom?... Wel... wel...

— Is hij dan zoo boos?

— Ja... neen... Hij is zoo zonderling. Zeg, Blanka, gij zijt immers nog nooit uit geweest?

— Dan naar de kerk, vader.

— Ja, gij hebt het mij gezegd. En gaat gij dan alleen?

— Neen, vader.

— Vrouw Beeraert gaat altijd met u mede?

— Ja, vader.

— Ik smEEK u, Blanka, let toch op. Wees niet nieuwsgierig. Verlang niet van Brussel te zien. Gij zoudt het mij niet eens vragen, indien gij weten moest, hoe noodlottig de hoofdstad is voor de vrouwen. De edellieden bijzonder zijn zeer slecht... De keizer is nog gevaarlijker dan de anderen... Te Audenaarde zelfs. Kent gij jonkvrouw Jannekin Van der Gheenst?

— Ja, vader, zij kwam soms te Eenaeme.

— Welnu, de keizer heeft haar ongelukkig gemaakt.

— Was zij dan stout, vader?

— Wie?

— Jonkvrouw Jannekin?

— Zeker niet.

— Waarom heeft de keizer haar dan ongelukkig gemaakt?

— Waarom?... Hm!... o, die onschuld!... Omdat het zijn gril was.

— En waarom is zij nu ongelukkig?

— Waarom?... Wel, omdat de keizer aan het meisje verteld had dat hij haar beminde. De jonkvrouw, begrijpt ge, heeft dat geloofd. Dan dacht zij dat de keizer met haar ging trouwen, en dit kon niet. Nu bemint de keizer Jannekin niet meer, maar Jannekin bemint nog den keizer en daarom is zij ongelukkig. Begrijpt gij?

— Ja, vader.

— En al de edellieden vertellen aan de jonge meisjes dat zij haar beminnen en dit is nooit waar.

— Nooit, vader?

— Neen, Blanka.

— Dan kunnen edellieden niet beminnen?

— Ja, wel... maar alleen adellijke, rijke jonkvrouwen, geen burgersmeisjes. Verstaat gij nu kind, waarom ik u verbied van uit te gaan?

— Neen, vader.

— Wel, de edellieden zouden uw schoonheid opmerken en zij zouden u komen ver-

klaren dat zij u beminnen.

— Ik zou hun antwoorden, vader, dat ik zeer goed weet, dat zij geen burgersmeisje kunnen beminnen en ik zou voortgaan.

— Neen, lieveling, neen. Dat gaat zoo niet. Ze zouden u schaken, zij zouden u met geweld meevoeren.

— Waarheen, vader?

— Op hunne burchten. Ik zou niet weten waar gij zijt... en wij zouden elkaar nooit wederzien.

— O! dit ware verschrikkelijk!

— Begrijpt ge nu waarom ik beef, als gij spreekt van uit te gaan?

— Ja, vader.

— Zult gij er nog van spreken?

— Nooit, vader.

— O! ik dank u.

— Maar ween dan niet meer, vader.

— Tranen ontlasten mij. Ik heb den geheelen dag en den vooravond al zooveel gelachen. Thans moet ik u verlaten, Blanka.

— Reeds, vader?

— De nacht is reeds ver gevorderd.

— Blijf nog, vader.

— De dag zal weldra in het Oosten doorbreken. Ik moet gaan, kind.

— Wanneer zie ik u weder, vader?

— Zoohaast ik kan... Telkenmale men mijn halsband los doet, kom ik naar u gesneld. Dag, lieve engel, dag, mijn zoete dochter, ga nu ter rust.

Vader en dochter omhelsden elkander en scheidden.

De hofnar stapte terug den weg in naar Brussel. Het bezoek bij zijne dochter had hem gesterkt en getroost.

Eer hij het keizerlijk paleis had bereikt schemerde de dageraad.

Toen hij aan de poort kwam, hoorde hij nog de muziekgalmen weerklinken.

Het feest had dus nog geen einde genomen.

Een soldenier, die hem bemerkte, riep hem toe:

— Hé, zotte Hans, het hof zoekt naar u.

Nauwelijks had de nar eenige schreden in het park gedaan, of hij ontmoette een groep hovelingen, die na het brassen de morgenlucht kwamen inademen.

Zij omringden den gek.

— Hansworst, van waar komt ge? riep een der edellieden hem toe.

— Van uwe vrouw, antwoordde de nar on-

beschaamd.

— Verduiveld, mijne heeren, de nar is van kleeding gaan veranderen.

— Hij is op avonturen uit geweest, jokte men, en deze spotternij deed allen in een luiden schaterlach uitbarsten.

Blanka was nog wel te bed gegaan, na het vertrek haars vaders, doch haar slaap was niet meer rustig en, gelijk alle dagen, was zij om zeven uur beneden.

Vrouw Beeraert was reeds aan 't rondtribelen in de huiskamer en het ontbijt aan 't gereed maken.

— Goeden morgen, Kato, sprak het meisje vriendelijk.

— Zijt ge reeds op, Blanka? Waarom blijft ge nog niet wat slapen?

— De slaap ontvlucht mijne oogleden.

— Zijt gij dan droevig?

— O, neen, Kato!

— Vreugdig?

— Ook niet.

— Wat verzwijgt gij?

— Hij wil niet dat ik uitga.

— Wat heeft vader verteld?

— Ik mag Brussel niet zien.

— Zoo!

— Ik heb wroeging, Kato?

— Wroeging? Waarom?

— Omdat ik hem niet alles gezegd heb.

— Dat hoeft ook niet.

— Och, Kato, gij zoudt moeten zien hoe mijn vader ongerust is. Terwijl hij mij aansprak, heb ik tranen in zijne oogen zien glinsteren. Arme vader! Wat is hij goed. Ik zou hem niets mogen verzwijgen.

— Maar wat verzwijgt ge hem?

— Gij weet het wel. Ik zou ook niet meer mogen uitgaan.

— Ge zijt reeds de gansche week binnen.

— Maar 's Zondags...

— Ge moet toch mis hooren.

— Ja, daarvan zegt vader niets, maar hij weet niet dat er 's Zondags een jongeling is, die ons altijd opvolgt. Gij weet wel, die schoone jongeling.

Vrouw Beeraert kuchte eens.

— Wel, blijf dan maar thuis, Blanka.

— Neen, Kato.

— Hoe zult gij dien jongeling vluchten?

— Ik weet het niet!

— Hij zal telkens wederkomen.

— Zoudt gij denken? vroeg Blanka vreug-

dig.

— Ja.

— Ik hadde vader moeten verwittigen.

— Waarom zoudt gij dit doen? Er bestaat immers niets slecht in. Uw vader, Blanka, is wat zonderling en wat wild. Of haat gij dien jongeling?

— Ik? Hem haten! O, neen, integendeel!...

— Zoo! zoo! mijn hartje.

— Weet ge wat, Kato?

— Vertel mij alles, mijn braaf kind.

— Sinds ik hem ontmoet heb, kan ik mij niet meer verzetten.

— Dat is erg!

— Zijn blik heeft aan mijn hart gesproken. Ik denk gedurig aan hem; ik zie hem altijd in mijn geest, ik zou steeds bij hem willen zijn.

— Zoo! zoo!

— Ja, Kato, ik zie hem gaarne... Ik voel het!

— Nu reeds?

— Hij staat voor mij verre boven alle jongelingen. Hij is moedig en tevens zacht.

— Hoe weet gij dit?

— Ik lees het in zijn oogen. Hij is edel en fier, Kato, en als hij te paard zit, moet hij verrukkelijk wezen.

— 't Is waar, hij ziet er flink uit.

— Ik wou dat het reeds Zondag was.

— Klopt uw hart zoo onrustig?

— Zou hij weten waar ik woon, Kato?

— Dat denk ik wel.

— Komt hij hier nooit voorbij?

— Hoe zou ik het weten? De vensterluiken zijn gesloten van den straatkant en vader wil niet dat zij geopend worden.

— 't Is waar!

— Hoe zouden wij een enkelen voorbijganger zien?

Het meisje bleef droomerig in den tuin starren.

— Indien hij ons weet wonen, Kato, zal hij ons wel komen bezoeken.

— Meent gij?

— Ik ben er zeker van.

— En indien hij komt, Blanka, wat moet ik doen?

— Oh, wij mogen hem niet ontvangen, Kato.

— Dat denk ik ook.

— Vader wil het niet.

— Natuurlijk.

— Wat dan gedaan?
— Ik zal hem barsch doorzenden, Blanka.
— Oh, neen, Kato, dat niet!
— Hem ontvangen dan?
— Ook niet.
— Wat moet ik dan doen?
— Hem doorzenden, Kato.
— Welnu, ik zeide het!
— Ja, maar niet barsch.
— Vriendelijk dan?
— Juist, heel vriendelijk.
— 't Is wel, mejuffrouw.
— Wat zult gij hem zeggen, Kato?
— Ik zal hem zeggen: Mijnheer, ik verzoek u vriendelijk van te vertrekken.
— Zeer wel.
— En nooit meer weer te komen.
— Neen, zoo niet.
— Hoe dan, Blanka?
— Zeg... zeg... Mijnheer, het spijt mij u niet te mogen ontvangen, omdat... omdat de juffrouw geene bezoeken mag krijgen... van niemand... Haar vader wil het zoo... maar... als de vader van gedacht verandert... en dat zal wel eens gebeuren, mijnheer, dan... dan... zal ze u ontvangen. Zult gij dat zeggen Kato?
— Ja, juffrouw.
— En als hij vraagt of ik Zondag weer naar de mis ga, wat zult gij dan antwoorden?
— Dan zal ik zeggen dat gij in het vervolg zult thuis blijven!
— Zeker niet, Kato, dat zult gij niet zeggen! ...Er bestaat toch geen kwaad in dat ik een blik wissel met dien jongeling?
— Goed. Neem nu maar uw ontbijt.
— Ik heb geen honger.
— Gij kunt toch van den hemelschen dauw niet leven.
— Ik ga in den hof wandelen; bij bloemen, vlinders en vogels vind ik mij veel gelukkiger.
De liefde is een aardig ding. Zij sluipt in de hartjes die het meest worden bewaakt.
Hans had zijn dochttertje voor de liefde willen vrijwaren; hij had haar met jaloersche bezorgdheid ver van de hoofdstad opgesloten, in een huis, waarvan de luiken toeblevan aan den straatweg.
En toch beminde Blanka!
Kato zag er geen kwaad in en nog twee, drie dagen gingen voorbij, zonder dat zij te zamen van iets anders spraken dan van den schoonen jongeling.
Het was of Hans gevoelde dat zijn schat

bedreigd werd, want hij kwam thans dikwijler dan gewoonte.

Zijn aanbevelingen waren altijd dezelfde: Kind, hoed u voor jongelingen; toon u niet op de straat.

Op zekeren middag werd er op de deur geklopt.

— Wie mag daar zijn? mompelde de huishoudster en slofte naar de deur.

Hare verwondering was groot toen zij een ridder voor haar zag staan, maar zij werd nog grooter, toen zij in hem den jongeling herkende, die hen 's Zondags na de mis telkens opvolgde.

— Wat moet gij hebben, mijnheer? vroeg zij barsch.

Maar, herinnerende welke boodschap zij ontvangen had, hernam zij onmiddellijk.

— Mijnheer, het spijt mij u niet te mogen ontvangen, omdat de juffrouw geen bezoeken mag krijgen... van niemand. Haar vader wil het zoo...

— Dus gij verwacht mij? sprak de vreemdeling lachend.

— Neen, mijnheer.

— Gij weet toch aanstonds, dat ik voor de jonkvrouw kom?...

— 't Is dat... ik dacht...

— Gij hebt uwe les goed geleerd en uwen plicht goed gekwet. Doe nu wat ik u vraag.

— Zeker niet, mijnheer.

— Ziehier reeds voor u.

De jongeling haalde eene beurs te voorschijn en nam hieruit enkele gouden carolussen die hij aan Vrouw Beeraert overreikte.

Dat maakte het mensch aanstonds aansprekelijker.

— Wat wilt gij, heer? vroeg zij.

— Laat mij binnen.

— Neen, dat mag ik niet.

— Ik verlang niets anders dan in gesprek te komen met de jonkvrouw.

— Dat is moeilijk!

— Waarom?

— Haar vader komt dikwijls onverwacht, heer. Hemel, als hij u hier vinden moest, 't zou verschrikkelijk wezen!

— Is hij zoo kwaad?

— Hij zou u vermoorden.

De jongeling lachte bekommerd.

— Welnu, ik wil het toch wagen; laat mij maar binnen.

— Maar, wat zal er dan van mij geworden?

— Wat bedoelt ge?
— Ik zou mijne plaats verliezen, indien de vader u hier betrapte.
— Dan zal ik voor u zorgen.
— Ik ken u niet eens, mijnheer.
— Gij zult mij leeren kennen. Ziehier, nog voor u.

Weder vielen er eenige geldstukken in de hand van vrouw Beeraert.

— Gij zijt waarlijk een brave heer; 't is niet voor niet, dat Blanka u bemint.

— Hoe zegt gij? Blanka?

— Ja.

— Is dat haar naam?

— Zeker.

— Welke schoone, dichterlijke naam!

— Die man is gek, dacht Kato.

— En hoe heet zij nog?

— Dat weet ik niet.

— Haar familienaam?

— Is mij onbekend.

— Hoe is dat mogelijk?

— Het is toch zoo; zij kent hem zelve niet.

— En gij denkt dat zij mij bemint?

— Ik ben er zeker van.

— Ah! En waarom?

— Zij heeft het mij gezegd.

— Is het mogelijk?

— Het is zoo; ze vond u schoon, volmaakt, moedig, en wat weet ik nog al!

— Is het waar?

— Beminnelijk, teeder, goedhartig!...

— Ziedaar voor u, vrouw.

Het mensch kreeg weeral wat.

— Edel, fijn, vriendelijk!

— Zoo!

— En zij vroeg wat ik van u dacht, want zonder mij doet het brave kind nooit iets.

— En wat hebt gij geantwoord?

— Dat ik inderdaad nooit zulken volmaakt-jongeling heb ontmoet.

— Gij maakt mij gelukkig, vrouw, maar ik kan het bijna niet gelooven.

— En waarom niet?

— 't Is te veel heil voor mij. Ziet ge dezen ring, vrouw?

— Ja.

— Een kostelijk stuk.

— Dat zie ik wel.

— Hoeveel schat gij hem?

— Misschien wel twintig dukaten.

— Twintig dukaten, vrouw, neen, hij is er meer dan vijftig waard. Welnu die ring...

— Is voor Blanka?

— Neen, voor u.

— Voor mij? riep Kato verrukt. Een ring van vijftig dukaten!

— Ja!

— O, schoone, lieve ridder.

De oude koof wilde den jongeling omhelzen, doch deze kon zich tijdig genoeg aan zoo-veel ontboezemingen onttrekken.

— Voor mij! herhaalde zij.

— Ja, op ééne voorwaarde.

— Ik stem toe.

— Gij kent haar niet.

— Ik raad ze.

— Laat hooren.

— Gij wilt juffrouw Blanka spreken.

— Dat is een!

— Maar is het niet alles?

— Neen.

— Wat wilt ge meer?

— Uit haar mond hooren, dat zij mij bemint.

— Maar mijne meesteres, mijnheer, is een schuchter en braaf meisje, gij begrijpt toch, dat zij zich niet naar uw hoofd gaat werpen.

— Zeker, maar ik ken een middel.

— Hetwelk?

— Gij kunt mij verstoppen.

— En dan?

— Dan begint gij over mij te spreken.

— Goed.

— En ik zal aanstonds hooren wat de jonkvrouw u antwoordt.

— En dan krijg ik den ring?

— Hier hebt gij hem.

— O, welke schoone ring! Wat schitterende steenen!

— Waar is zij nu?

— Is dit geen robijn?

— Ja... maar waar is zij?

— In den hof... En dit, wat is dat?

— Een smaragd!... Waar zult gij mij verstoppen?

— En die steen is diamant zeker?

— Ja... Waar zal ik blijven?

— Achter het gordijn... En die heer?

— Een topaas!... Laat ons binnen gaan.

— Vijftig dukaten, zegt gij?

— Ja.

— Hebt gij hem zooveel betaald?

— Ik heb hem zestig betaald.

— Welke schoone ring!

— Laat mij nu binnen.

Blanka wist niet dat men haar bespiedde.

— Ah, ja!... Spoed u... Als de vader maar niet komt.

De jongeling sloop de woning binnen en de deur werd gesloten.

Vrouw Beeraert bracht hem in de achterplaats, waar zij bezig aan 't werken was en duwde den jongeling achter eene gordijn, die de kleederen aan een kapstok bedekte.

— Wat moet ik nu doen? vroeg Kato.

— Wel, de jonkvrouw roepen.

— Ah, ja!...

Zij ging tot de hofdeur en riep:

— Blanka! Blanka!

Een helder stemmetje antwoordde:

— Wat is er, Kato?

— Kom eens hier.

Aanstands kwam het lieve meisje aangesneld.

Zij zag er waarlijk bevallig uit met hare zestien lenten en haar rozig lachend gezichtje.

— Wat is er, Kato? vroeg zij binnenko-

mende.

De vreemdeling, goed door het gordijn verstopt, kon haar van uit zijnen donkeren hoek rustig aanschouwen. Hoe schoon vond hij haar! Hoe klopte zijn hart! Wat een aangenaam stemmetje! Blanka wist niet, dat men haar bespiedde. Onbekommerd en ongeveinsd was elk harer gebaren, hetgeen haar nog verrukkelijker maakte. Ook hare eenvoudige kleeding, de wanorde harer weelderige zwarte lokken, die haar een Spaansch voorkomen gaven, deden nog meer de schoonheid der maagd uitschijnen.

— Waarom hebt gij mij geroepen, Kato?

Deze was nog gansch vol van haren ring, dien zij in haren zak had weggemoffeld.

— Kent gij een smaragd, Blanka?

— Neen, Kato.

— Een topaas?

— Ook niet.

— Een robijn?

— Neen.
— Een diamant?
— Ja, dat ken ik wel. Maar wat is al dat andere?

— Dat zijn edelgesteenten.

— Zoo?

— Dat zijn diamanten, maar gekleurde diamanten zal ik ze noemen, roode, groene, blauwe... wat weet ik al.

— Hoe komt ge daar nu zoo opeens aan. Kato?

— Wel, juffrouw, daar maken ze ringen van.

— Wie?

— De rijke menschen. Zoudt gij geene schoone ringen willen?

— Neen, Kato.

— Neen?

— Wat kan ik daarmee doen?

— Wel... aan uw vingers steken en dat heeft veel waarde.

— Zoo!

Het meisje begon hardop te lachen.

— Kato! Kato! Moest gij mij daarom uit den hof roepen?

— Och, ja, 't is waar!... Wat deedt gij in den hof?

— Ik?

— Wel, bloemen en vogeltjes bewonderen.

— En aan den jongeling denken van 's Zondags.

Deze zag van achter het gordijn, dat een lichte blos hare wangen kleurde.

— Gij wilt mij plagen, Kato.

— Zeker niet, mijn lieveling.

— Wil ik u eens wat zeggen?

— Gij ziet er zoo vreugdig uit.

— Ja, dat ben ik ook.

— En waarom?

— Ik heb een madeliefje het kroontje uitgetrokken.

— Wat wil dat beduiden?

— Kent gij dat niet?

— Neen.

— Men neemt een groote madelief en men trekt de witte blaadjes der kroon uit haar gouden hartje. Bij het trekken der blaadjes zegt men: Hij bemint mij... een weinig... veel... hartstochtelijk... niemendalle!... En 't woord dat men uitspreekt bij het uittrekken van het laatste blaadje, is de waarheid. Nu, weet ge wat?

— Neen.

— Hij bemint mij, Kato, hij bemint mij!...

— Ik dacht het wel.

— Ik wou dat het weer Zondag was, om hem te zien.

— Ik geloof, Blanka, dat het een edelman is.

— Een edelman! riep 't meisje verschrikt.

— Ja, een rijke jonkheer.

— O God!

— Wat hebt gij?

— Dat ware verschrikkelijk!

— Waarom?

— Omdat vader gezegd heeft, dat de edelieden geen eenvoudig burgermeisje kunnen beminnen. Ik dacht dat het een burgerjongen was.

— Zoo!

— Neen, ik zou geen edelman willen, maar een armen jongeling, die moet beter kunnen beminnen.

— Gij hebt zonderlinge gedachten, juffrouw.

— Ziet hij er zoo rijk uit, Kato?

— Neen.

— Waarom zegt gij dat dan?

— Omdat hij zulke edele manieren heeft.

— Ja, die heeft hij. Maar 't is toch geen edelman. Verleden Zondag, Kato, heb ik een oogenblik gebeefd en schrik gehad.

— En waarom?

— Bij het uitgaan der kerk dacht ik, dat hij mij ging aanspreken. Mijn hart klopte en ik zag niets meer voor mijne oogen.

— Gij hebt hem dan wel innig lief?

— Zie, Kato, ik denk dag en nacht aan hem. En hij aan mij.

— Hoe weet gij dat?

— Ik voel het; ik ben er zeker van. Mijn beeld verlaat hem geen oogenblik. Andere vrouwen beziet hij niet eens. Hij houdt van vermaak, noch feesten, noch tijdverdrijf. Ik ben alles voor hem.

— Daarop zou ik durven zweren.

— Niet waar?

— Dat kan men hem aanzien.

— Zie, Kato, ik denk dikwijls, dat ik hem plotseling voor mij zou willen zien staan.

— En dan?

— Dan zou ik hem zeggen: Ik bemin u, ik heb u lief, ik denk altijd aan u!

Op dit oogenblik kwam de jongeling te voorschijn van achter het gordijn.

Blanka slaakte een gil van schrik, meenen-

de eene bovennatuurlijke verschijning voor zich te zien.

— En ik ook, edele schoone jonkvrouw, ik bemin u.

— Kato! Kato! riep het meisje verschrikt. Maar de meid lachte.

— Uw wensch is volbracht, juffrouw, sprak zij.

— Mijnheer, van waar komt gij? vroeg het meisje.

— Ik kom, jonkvrouw, om u te zeggen, dat ik u bemin.

— O, hemel, wat moet ik doen!... Indien maar niemand u heeft zien binnenkomen!

— God, indien mijn vader komen moest!... Gij hebt het mij gezegd!

Blanka was ontsteld en beschaamd.

De jongeling had haar dus afgeluisterd.

— Gij hebt mijn geheim onderschept, mijnheer!

— Oh, ik ben er zoo gelukkig om!

— Maar nu moet gij vertrekken, mijnheer.

— Neen, mijn lieve Blanka, ik blijf! Mijn lot is aan het uwe verbonden. Ik heb de liefde in uw hart doen ontwaken en voortaan zullen wij samen, hand in hand, door het leven gaan. De liefde, Blanka, is de zon der ziel! Hare stralen zullen u doordringen. Regeeren, koning zijn, rijk en machtig wezen, dit alles is niets, dit alles is menschelijk, maar eene zaak is edel, eene zaak is groot: de liefde!... Blanka, ik breng u het geluk mede. Het leven is eene bloem, de liefde is er de honing van. De zwakke tórtel moet zich vereenigen met den adelaar; de bevallige zwakheid rusten op de kracht en hand in hand zullen wij het leven doorwandelen! Laat ons beminnen! Laat ons beminnen.

— Ik ben bevreesd, mijnheer.

— O, zeg mij dat gij mij bemint, Blanka!

— Gij hebt mij afgeluisterd, mijnheer.

— Ik bid u, herhaal het mij.

— Gij weet het.

— Ik ben gelukkig.

— Ik ben verloren. Gij zijt een edelman, mijnheer.

— Neen.

— Is het waar? riep het meisje, gelukkig. Is het waar? En hoe heet gij?

— Ik... ik heet... Frans Borger.

— Ah!

— Ik ben niet rijk, ik ben een schilder.

— Een kunstenaar?

— Ja.

— O, wat ben ik gelukkig!

Maar Kato riep plotseling:

— Mijnheer, mijnheer, vlucht!

— Wat is er?

— Ik hoor den stap van den vader!

— Mijn vader! gilde Blanka.

— Vlucht langs den hof, mijnheer!... riep Kato.

De jongeling had juist den tijd de achterdeur uit en den hof in te snellen. Het was tijd.

Hans trad binnen en bemerkte de ontroering van zijne dochter.

— Wat is er, kind? vroeg hij bezorgd.

Het eenvoudigste en braafste meisje der wereld wordt slim en doortrapt door de liefde. Beminnen leert haar de waarheid verduiken.

— Vader, ik heb hoofdpijn, antwoordde Blanka met het onnoozelste gezicht der wereld.

In den zachten Juninacht schitterden helder de verlichte ramen van het keizerlijk paleis. Zijne Majesteit vertoefde nog altijd te Brussel en dagelijks was het feest. Dagelijks waren de vergulde zalen opgepropt met bonte ridders en hofdames. Dans en muziek, luchters en tootsen, gepraat en gelach brachten vroolijkheid en leven in paleis en park. Men zag er dienstboden, die over en weder liepen met gouden schotels, met glazuren bekers. De kostelijke wijnen van Frankrijk, Hongarije, Italië en Spanje werden er kwistig gedronken. De keizer wandelde op dit oogenblik met den jongen graaf van Lannoy.

— Gij ziet er droevig uit, graaf.

— Dan bedriegt mijn uiterlijk, Majesteit.

— Wat wilt gij zeggen?

— Ik ben overgelukkig, Sire.

— Het gebeurt niet dikwijls een sterveling zoo te hooren spreken! Ik ben keizer en ik zou niet durven beweren, dat ik gelukkig, laat staan overgelukkig ben. Ik vind u zoo bijzonder stil, graaf. Ja, innig geluk is oprecht geluk en dit geluk stemt een mensch zacht en mijmerend.

— Uwe Majesteit kent goed het menschelijk hart.

— Meent gij? Welnu, graaf, dat zet mij aan nog meer in uwen zieletoestand te dringen. Of ben ik onbescheiden?

— Uwe Majesteit kan nooit onbescheiden zijn. Het is eene al te groote eer, indien hij zich met zijnen trouwen onderdaan wil bezig houden.

— Zeg eerder vriend dan onderdaan, graaf.

— Gij overstelpt mij, Sire.

— Wil ik dan eens raden?

— Ik vrees dat Uwe Majesteit het niet treffen zal, ondanks haar klaar doorzicht.

— Ik zal het wagen, graaf, gij zijt verliefd! Heb ik het juist geraden?

— Gelijk Uwe Majesteit zegt! antwoordde Lannoy, buigend.

— Voor de eerste maal. Is het juist?

— Geheel.

— En uwe liefde heeft bekend dat zij u bemint.

— Uwe Majesteit is goed onderricht.

— Onderricht, graaf?

— Ik moet het veronderstellen, Sire.

— Waarom?

— Omdat Uwe Majesteit zoo nauwkeurig alles weet.

— Welnu, graaf, ik ben niet onderricht, ik raad alles.

— Sire!

— Gij twijfelt, graaf?

— Het is niet geoorloofd te twifelen aan de woorden van Uwe Majesteit.

— Maar ik gevoel toch dat het nu het geval is. En nochtans mijne beredeneering is heel eenvoudig. Wat kan een jongmenschen, gelijk gij zijt, gelukkig, neen, overgelukkig maken? Niets anders dan de liefde. Wanneer maakt de liefde gelukkig? Als men het jawoord der geliefde heeft ontvangen en de eerste bijeenkomst maakt altijd den diepsten indruk. Zoo, ridder, heb ik uw geheim ontsluit?

— Ik moet de schrandereheid van Uwe Majesteit bewonderen.

— Vertel me nu zelf nog wat.

— Wel, Sire, zij heeft zwarte lokken als git en telt zes- of zeventien jaar, wangen gelijk roosjes in sneeuw; daarenboven zeer verstandig, spraakzaam, maar toch eenvoudig.

— En waar ontmoet gij haar?

— Des Zondags, Sire, na de mis.

— Is uw bruid van hoogen adel?

— Ik vrees... van neen, Sire. En daarom wenschte ik uwe toelating te ontvangen haar te trouwen.

— Eene ware idylle, graaf, zij is de doch-

ter misschien van een eenvoudigen ridder?

— Zelfs niet, Sire.

— Toch geen burgermeisje?

— Ja, Sire.

— Maar graaf, dat is onmogelijk!

— Ik had nochtans, in naam onzer vriendschap, durven hopen, Sire, dat gij mij de toelating zoudt gegeven hebben.

Keizer Karel streek zijn blonden knevel op. Hij herdacht zijne liefde met Jannekin Van der Gheenst. Hij ook had willen trouwen. Maar hij zat op den troon.

— Wij zullen zien, Lannoy, sprak hij toegevingsgezind.

— Mag ik hopen, Majesteit?

— Ja.

De graaf nam de hand des keizers en kuste haar.

— Sire, ik dank u, sprak hij bewogen.

De andere edellieden, die van verre den handkus zagen, zeiden ijverzuchtig:

— Lannoy heeft weer de eene of andere gunst ontvangen.

De keizer en de graaf voegden zich bij de groep hovelingen.

— Waar is mijn hofnar, mijne heeren? vroeg Karel.

— Majesteit, antwoordde Egmont, wij gelooven dat Hans nogmaals het paleis heeft verlaten.

— Maar, mijne heeren, dat is nu elken nacht hetzelfde.

— Inderdaad, Sire.

— Ah, daar is d'Assche, sprak de keizer tot den graaf d'Assche, die naderde.

Het was een echte hoveling, geheel in kant en fluweel, gekamd, gepommadeerd, getooid en welriekend als eene hofdame, en met zeer heusche manieren.

De keizer was tevreden hem te zien, want de graaf van Assche had altijd wat nieuws te vertellen. Hij was de ziel van het hof; het was hij, die feesten, vermaken en alle soorten van komplotten op touw zette. Zijn gezicht straalde van levenslust en genoegen.

— D'Assche, ge ziet er tevreden uit, sprak de keizer.

— Ik ben het, Sire.

— Ik geloof dat gij wat nieuws hebt.

— Ja, Sire, maar een groot nieuws.

— Ge doet ons watertanden.

— Iets om uwe geesten te verstommen, om uw brein op hol te brengen.

— Oh, oh!

— Iets wonderbaars, iets ongelooflijks, iets belachelijks, iets plezierigs, iets onmogelijks!

De keizer en al de hovelingen bekeken den jongen graaf lachend en ondervragend.

— Wat is het dan? klonk het uit talrijke monden.

— Sire, hebt gij de afwezigheid van uwen hofnar nog niet opgemerkt?

— Zeker, d'Assche.

— Vond Uwe Majesteit niet, dat Hans minder geestdriftig werd?

— Misschien wel.

— Dat hij alle dagen en soms in den nacht het kasteel verlaat?

— Ja.

— Welnu, Sire, ik heb het raadsel willen oplossen.

— En ik vroeg er juist naar, sprak de keizer.

— Dan ben ik dubbel gelukkig, Majesteit, want ik heb de oplossing gevonden.

— Ah!

— Weet gij, mijne heeren, wat er gebeurd is?

— Hans is misschien recht geworden?

— Hij heeft zijn bult verloren?

— Uwe Majesteit heeft hem minister gemaakt?

— Men heeft hem per abuis voor een everzwijn opgediend?

— Neen, mijne heeren, het is veel gekker.

— Hij maakt deel van eene samenzwering?

— Hij vecht in een duel?

— Hij heeft een aap ontdekt, die leelijker is dan hij?

— Nog niet, nog niet! lachte d'Assche. Neen, mijne heeren, gij raadt het nooit.

— Zeg het dan.

— Welnu, Sire, uw hofnar, Zotte Hans, heeft eene bruid.

Een luid geschater begroette die veropenbaring.

Lannoy alleen, die in dit oogenblik met geene liefdeszaken kon lachen, deelde niet in die algemeene luidruchtigheid en verwijderde zich.

Hoorn onderbrak:

— Ziedaar een geestig vertelsel.

— Goed uitgevonden, d'Assche, sprak de keizer.

— Verschooning, Majesteit, het is de waar-

heid.

— Gij zijt vindingrijk.

— Ik zweer het u, Majesteit, dat ik u de waarheid zeg. Sinds eenige dagen heb ik bemerkt, dat onze hofnar in het geheim ergens heensloopt. Reeds had ik getracht van hem te volgen, doch dit ging niet. Hans keerde zich wel twintig maal om; hem volgen was geheel onmogelijk. Wat deed ik dan? Ik wachtte hem te paard af en zoo ben ik er in gelukt, hedenavond den hofnar te volgen, na verscheidene vruchteloze pogingen.

— En wat hebt gij ontdekt, d'Assche?

— Dat uw hofnar, Majesteit, te Anderlecht eene beminde heeft. Of zij schoon of leelijk is, weet ik niet. Maar zij ziet hem gaarne want bij zijn vertrek omhelsden zij ekan-der nog in de deur.

— Hans Cupido! lachte men.

— Dus hij vertrok graaf? En gij zijt te paard hem vooraf gedraafd?

— Ja, Sire.

— Dan zullen wij den hofnar binnen een half uur weerzien. Mijne heeren, sprak de keizer, eene prachtige gelegenheid voor u om hem zijne onbeschaamdheden betaald te zetten.

De hovelingen bogen, het was niet noodig dat de vorst het hun zei. Allen hadden met de scherpe en bijtende scherts van Hans kennis gemaakt. Ah! ditmaal zouden zij zich kunnen wreken.

Hoorn zei:

— Graaf d'Assche, gij blijft ook het hoofd der samenzwering, die het hof op touw zet tegen Zijne Majesteit, den hofnar?

— Ik wil wel, sprak d'Assche, maar dan moet gij mij allen gehoorzamen.

— Aangenomen.

— Stipelijk?

— Wij zweren het! lachten de ridders, hunne degens trekkende, alsof het eene Staatszaak gold van het grootste belang.

De nar verscheen op dit oogenblik in de zaal. Hij zag de hovelingen, waarvan verscheidene verhit waren door den drank, hunne degens kruisen, en hij hoorde hen roepen:

— Wij zweren het!

Hans zag er goed geluimd uit. Hij wist niets van het komplot, dat men tegen hem smeedde. Met een luiden spotlach begroette hij de hovelingen, doch dezen lachten nog luider dan hij en omringden hem al dansende.

Hij las de spotternij in hunne oogen. Hans bezat menschenkennis.

— Die kerels hebben mij eene kwade poets gespeeld! dacht hij.

Hij blikte om zich heen als zocht hij één vriend, van wien hij een raad of een wenk kon ontvangen. Maar er was niemand. In dat geheele keizerlijke hof had hij niemand, op wien hij vertrouwen kon.

Slechts voor één ridder koesterde hij eene eerbiedige achting. Het was voor graaf de Lannoy.

— Misschien zijn ze slechts dronken, dacht hij. Bah! in alle geval, wat kan men mij doen? Ik zal op mijne hoede wezen.

— Hé, Hans, wat nieuws? vroeg d'Assche.

— Ik heb er geen, graaf — nieuws is tegenwoordig een witte raaf — de dagen zijn allen even eentonig en grijs — ik word er niet uit wijs — maar gij, mijne heeren — wat waart ge daar aan 't zweren?

— Een komplot, Hans.

— Eene samenzwering! — Welk een bekeering! — Ik bezag u allen voor een mosselbank — maar gij zijt bij drank. — Gij durft niet kompleteeren — mijn heeren. — Samen-zweerdere zijn mannen. — Gij vindt slechts moed in bekers en kannen.

— En toch gaat het eedgespan voort, doorluchtige zotskap, antwoordde d'Assche.

— Ik had het nooit geloofd! — En wie staat hier aan het hoofd?

— Ik, Hans.

— Gij, graaf d'Assche! — Dit doet mij meer verrassen. — Samenzweren, vriend, let wel op — is geen spel voor een modepop — Daarvoor, graaf, behoeft er een kop — En tegen wien, mijne heeren, gaat gij samenzweren?

— Gij moet het raden, Hans, of gij zult het nooit weten.

— Mijne heeren — vervolgde de gek — ik raad geen verscheiden keeren, — doch slechts één enkel maal — als ik de waarheid voor den dag haal — zult ge mij dan zeggen — of ik den vinger op de wonde wist te leggen?

De edellieden knikten toestemmend.

— Mijne heeren, gij hebt het gehoord! — Graaf d'Assche heb ik uw woord?

— Ja.

— Welnu, uwe samenzwering is niets dan eene gekkernij — en, mijne heeren, ze is gericht tegen mij! — Zeg mij nu d'Assche, ben ik mis? — of beken dat het de waarheid is!

De hovelingen keken zonderling op.

Graaf d'Assche aarzelde echter niet.

— Hans, sprak hij, ge hebt mijn woord. Ja, het komplot is tegen u gericht. Een man die verwittigd is, geldt er voor twee, zegt een Fransch spreekwoord; wees op uwe hoede, want, zotskap, gij zijt ons doelwit.

Hans lachte overluid.

— Groote hovelingen! spotte hij, luister en pronk der hoogere kringen, steunen van het heilig vaderland — Bloemen van den ridderstand — Roem der slagvelden — Krijgshaftige helden — Vrienden van den Vorst — die op u betrouwen dorst — Lichten in zijn raad — Reuzen met de daad — Van het Westrijk de pilaren — waarop het rust in de gevaren — O, doorluchtige heeren — Gij kunt samenzweren — Met ontbloote zwaarden — Als gold het 't lot der gansche aarde — tegen Hans den Zot! — En nog helpe u God — Of ge zoudt tot niets geraken, al te samen — Dit is mijn antwoord, en nu, amen!

En Hans verwijderde zich, terwijl de gekwetste hovelingen hem bitsig nakeken.

— Mijne heeren, riep d'Assche, die hansworst zal zijne onbeschaamdheid betalen!

En, o wee, hij zou woord houden.

De Vroolijke Daden van Keizer Karel

(Volledige uitgave)

VLAAMSCH E BOEKHANDEL. — ANTWERPEN.